

MILLIY QADRIYATLAR ASOSIDA MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA MA'NAVIY TARBIYANI SHAKLLANTIRISH

Bannopova Xovoxon G'ulom qizi

Farg'ona viloyati Qo'shtepa tumani

Maktabgacha va maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi

18-sonli DMTT tarbiyachisi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada milliy qadriyatlarning maktabgacha yoshdagi bolalar tarbiyasidagi ahamiyati, ularni amaliy faoliyat orqali bolalarga singdirish usullari hamda tarbiyachilarning bu boradagi o'rnini tahlil etiladi. O'zbekistonning ma'naviy merosi, xalq og'zaki ijodi, urf-odatlar va odob-axloq me'yorlari bolalar ongiga qanday ta'sir qilishi, ularda vatanparvarlik, halollik, mehr-oqibat, hurmat va mas'uliyat hissini shakllantirishdagi roli ilmiy-nazariy va amaliy jihatdan asoslab beriladi. Tadqiqotda bolalarning yosh psixologik xususiyatlariga mos pedagogik metodlar, didaktik o'yinlar va innovatsion yondashuvlar orqali milliy qadriyatlar asosida ma'naviy tarbiyani rivojlantirish bo'yicha tavsiyalar ilgari suriladi. Maktabgacha ta'lim tizimida ushbu yo'nalishda olib borilayotgan ishlar, mavjud tajribalar va zamonaviy talablar asosida tahliliy fikrlar beriladi.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, milliy qadriyatlar, ma'naviy tarbiya, yosh bolalar, vatanparvarlik, tarbiyachi, didaktik o'yinlar, pedagogik metodika, axloqiy qadriyatlar, O'zbekiston qadriyatlari.

«ФОРМИРОВАНИЕ ДУХОВНОГО ВОСПИТАНИЯ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА НА ОСНОВЕ НАЦИОНАЛЬНЫХ ЦЕННОСТЕЙ»

АННОТАЦИЯ

В статье анализируется значение национальных ценностей в воспитании детей дошкольного возраста, методы их формирования у детей через практическую деятельность, а также роль педагогов в этом вопросе. Научно-теоретически обоснованы и практически применены воздействие духовного наследия Узбекистана, народного фольклора, традиций и нравственных норм на сознание детей, их роль в формировании у них чувств патриотизма, честности, доброты, уважения и ответственности. В исследовании выдвигаются рекомендации по развитию духовного воспитания на основе национальных ценностей посредством педагогических методов, дидактических игр, инновационных подходов, соответствующих возрастным психологическим особенностям детей. Аналитические заключения даются на основе проводимой

в этом направлении работы в системе дошкольного образования, имеющегося опыта и современных требований.

Ключевые слова: дошкольное образование, национальные ценности, духовное воспитание, дети младшего возраста, патриотизм, воспитатель, дидактические игры, педагогическая методика, нравственные ценности, ценности Узбекистана.

“FORMATION OF SPIRITUAL EDUCATION IN PRESCHOOL CHILDREN BASED ON NATIONAL VALUES”

ANNOTATION

This article analyzes the importance of national values in the education of preschool children, methods of instilling them in children through practical activities, and the role of educators in this regard. The impact of the spiritual heritage of Uzbekistan, folk oral literature, traditions and moral standards on the minds of children, their role in forming a sense of patriotism, honesty, kindness, respect and responsibility in them is scientifically, theoretically and practically substantiated. The study puts forward recommendations for the development of spiritual education based on national values through pedagogical methods, didactic games and innovative approaches appropriate to the age-related psychological characteristics of children. Analytical opinions are given on the work carried out in this direction in the preschool education system, existing experiences and modern requirements.

Keywords: preschool education, national values, spiritual education, young children, patriotism, educator, didactic games, pedagogical methodology, moral values, values of Uzbekistan.

KIRISH

Zamonaviy jamiyatda ma'naviyatli, axloqiy yetuk, ongli, vatanparvar va barqaror fikrlovchi shaxsni tarbiyalash bugungi ta'lim-tarbiya tizimining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, bu jarayonning ilk bosqichi bo'lgan maktabgacha ta'lim davrida bolalarning ruhiy-axloqiy poydevorini to'g'ri shakllantirish o'ta muhim sanaladi. Chunki bolalik – bu nafaqat o'yin davri, balki jamiyatdagi qadriyatlar, odob-axloq va milliy g'ururning eng chuqur ildiz otadigan davridir. Shu bois, milliy qadriyatlar asosida ma'naviy tarbiya berish – kelajak jamiyatini sog'lom va barkamol avlodlar bilan ta'minlashning ishonchli kafolatidir.

O'zbekiston Respublikasining “Ta'lim to'g'risida”gi qonuni, “Maktabgacha ta'lim va tarbiya” davlat standartlari hamda “Yangi O'zbekiston – yangicha maktabgacha ta'lim” konsepsiyasi asosida aynan maktabgacha yoshdagi bolalarning ma'naviy tarbiyasiga alohida e'tibor qaratilmoqda. Bu hujjatlarda milliy qadriyatlarga

asoslangan pedagogik yondashuvlar, xalq og‘zaki ijodi, urf-odatlar va xalqona o‘yinlar orqali bolalarni o‘zligiga hurmat ruhida tarbiyalash zarurligi alohida qayd etilgan.

Milliy qadriyatlar – bu xalqning asrlar davomida shakllangan madaniy merosi, an‘analari, odob-axloq mezonlari, e‘tiqodi va hayot falsafasidir. Ana shu qadriyatlar har bir bolaning shaxsiy fazilatlarini, ijtimoiy muhitga moslashuvini, ota-ona, tengdosh va tarbiyachiga bo‘lgan munosabatini belgilab beruvchi muhim vositadir. Shu sababli, milliy qadriyatlarni maktabgacha ta‘lim muassasalari faoliyatiga izchil singdirish — nafaqat ma‘naviy tarbiyaning, balki umuman ta‘lim-tarbiya tizimining sifat ko‘rsatkichlaridan biri hisoblanadi. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatmoqdaki, milliy qadriyatlarga asoslangan tarbiya olgan bolalarda sabr-toqat, ehtirom, mehr-oqibat, rostgo‘ylik kabi fazilatlar barvaqt shakllanadi. Ular jamiyatda o‘z o‘rnini topa oladigan, o‘zini anglaydigan va boshqalarga hurmat bilan qaraydigan yetuk shaxslarga aylanishadi. Ayniqsa, bolalar bilan doimiy muloqotda bo‘ladigan tarbiyachilar va ota-onalar ushbu qadriyatlarni anglashlari va amalda qo‘llashlari lozim.

Ushbu maqolada aynan maktabgacha yoshdagi bolalarning ma‘naviy tarbiyasiga milliy qadriyatlar orqali yondashish zaruriyati, bu jarayonda tarbiyachi va ota-onaning hamkorlikdagi roli, zamonaviy metod va vositalar orqali tarbiyaviy samaradorlikka erishish yo‘llari ko‘rib chiqiladi. Amaliy tavsiyalar, tahliliy yondashuvlar va tajriba asosidagi mulohazalar orqali mavzuning dolzarbligi ilmiy asosda yoritiladi.

NATIJALAR

Milliy qadriyatlar har bir xalqning tarixiy tajribasi, urf-odatlari, ijtimoiy munosabatlari va ma‘naviy qarashlari bilan bevosita bog‘liq bo‘lib, ularning asosi jamiyat hayotida muhim axloqiy mezonlar sifatida xizmat qiladi. O‘zbek xalqining qadimiy an‘analari, oilaviy tarbiya andozalari, kattalarga hurmat, yoshlarga mehr, vatanparvarlik, halollik, mehnatsevarlik kabi qadriyatlari bugungi kunda yosh avlod tarbiyasida dolzarb vositaga aylangan. Ayniqsa, bu qadriyatlarni maktabgacha yoshdagi bolalarning ongiga singdirish orqali ularning ma‘naviy shakllanishiga zamin yaratiladi.

O‘zbekistonda mustaqillik yillaridan buyon milliy qadriyatlarni asrash, ularni yoshlarga yetkazish va maktabgacha ta‘lim tizimiga integratsiyalash masalasi davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida e‘tirof etilgan. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 14-fevraldagi PF–87-sonli Farmonida bolalarning ijtimoiy, ma‘naviy va axloqiy rivojiga xizmat qiluvchi dasturlarni ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish zarurligi belgilab berilgan.

Maktabgacha ta‘lim yoshidagi bolalar dunyoni ilk bor idrok etayotgan, o‘z atrofini tanib borayotgan davrda bo‘ladilar. Bu davrda ularning hissiy va axloqiy xulq-atvor asoslari shakllanadi. Tarbiyachilarning roli esa aynan shu bosqichda hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Chunki ular bolalarning kundalik hayotidagi har bir harakatini kuzatadi, baholaydi va to‘g‘ri yo‘naltiradi. Shu bois, tarbiyachining o‘zi milliy

qadriyatlarni chuqur anglagan, o‘zida mujassam etgan va o‘quvchilarga tarbiyaviy namuna bo‘la oladigan shaxs bo‘lishi lozim.

Milliy qadriyatlar asosida ma‘naviy tarbiya berishda xalq og‘zaki ijodiyoti vositalarining ahamiyati katta. Masalan, ertaklar, maqollar, topishmoqlar, dostonlar bolalarda xayolot, tasavvur, rostgo‘ylik, adolat, sabr-toqat, ijobiy fikrlash kabi fazilatlarni shakllantiradi. “Yolg‘onning yuzi qora”, “Halol mehnat – halol rizq” kabi maqollar bolalarda axloqiy tushunchalarni barvaqt uyg‘otadi.

Shuningdek, xalqona o‘yinlar ham bolalarning ijtimoiylashuvi va ma‘naviy rivojida katta rol o‘ynaydi. Masalan, “Ko‘r-ko‘rona”, “Qiz quvdi”, “Sandiq ochildi” kabi o‘yinlar bolalarda jamoada harakat qilish, tengdoshlariga nisbatan hurmat va do‘stona munosabat, sabr, navbat kutish kabi ijtimoiy xatti-harakatlarni shakllantiradi. Bularning barchasi bolalar ma‘naviy dunyosining rivojlanishiga xizmat qiladi. Tarbiyachilar maktabgacha ta‘lim muassasalarida har bir dars yoki mashg‘ulotda milliy qadriyatlarga tayanib ish olib borishlari lozim. Masalan, Vatan haqida suhbatlar, ona tiliga bo‘lgan hurmat, buyuk ajdodlarimiz haqida hikoyalar orqali bolalarda tarixiy xotira va iftixor tuyg‘usi shakllanadi. Shu yo‘l bilan bolalar o‘zligini anglash, milliy g‘urur va fuqarolik pozitsiyasini egallay boshlaydi. Shuningdek, oilaning tarbiyadagi o‘rni, ayniqsa, milliy qadriyatlar bilan uyg‘unlashgan holda amalga oshirilgan pedagogik hamkorlik muhimdir. Tarbiyachi va ota-ona o‘rtasidagi uzviy aloqa, o‘zaro maslahatlashuvlar va hamkorlik faoliyati bolalarda uyg‘un shaxsiy rivojlanishni ta‘minlaydi. Aks holda bolada ikki xil, ziddiyatli tushunchalar shakllanib, axloqiy ongda chigalliklar yuzaga keladi.

Ilmiy-pedagogik tadqiqotlar shuni ko‘rsatmoqdaki, milliy qadriyatlar asosida tarbiyalangan bolalar maktabga tayyorlik darajasi yuqori, jamoador, mas‘uliyatli va muloqotga ochiq bo‘ladi. Masalan, 2021-yilda Respublika ilmiy-amaliy markazi tomonidan o‘tkazilgan so‘rovnoma natijalariga ko‘ra, 5–6 yoshli 400 nafar bola ishtirok etgan tajribada milliy qadriyatlarga asoslangan mashg‘ulotlarda qatnashgan bolalar 23% ga ijobiyroq ijtimoiy xatti-harakatlar ko‘rsatgan. Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni milliy qadriyatlar bilan uyg‘unlashtirish orqali ta‘lim samaradorligini oshirish mumkin. Masalan, interaktiv usullar, rolli o‘yinlar, dramatizatsiya, stsenariyli ertaklar orqali bolalarning tafakkuri va axloqiy tasavvurlari bir vaqtda rivojlanadi. Bunday yondashuvlar bolani faqat bilim olishga emas, balki o‘z hayotiga tatbiq qilishga, real ijtimoiy holatlarda to‘g‘ri qaror qabul qilishga tayyorlaydi. Boshqa tomondan, milliy urf-odatlarini ortiqcha idealizatsiya qilmasdan, zamonaviy sharoitga mos tarzda tahlil qilish lozim. Ba‘zi qadriyatlar zamon o‘zgarishi bilan o‘z funksiyasini yo‘qotgan bo‘lishi mumkin. Shu sababli, tarbiyachilar tanqidiy yondashuvga ega bo‘lishi, bolaga nafaqat qadriyatni yetkazishi, balki uning mohiyatini tushuntira olishi lozim. Maktabgacha ta‘lim muassasalarida “Ma‘naviy-ma‘rifiy haftaliklar”, “Qadriyatlar darsi”, “Odob-axloq soatlari” kabi maxsus loyihalar orqali bolalarda

ijobiy fazilatlarni chuqurlashtirishga erishish mumkin. Bu kabi tashabbuslar o‘zbek xalqining madaniy xazinasini amaliy tarbiyaviy vositaga aylantiradi va ta’lim muassasasini chinakam tarbiya maktabiga aylantiradi. Shu bilan birga, bolalarda erkin fikrlash, tanqidiy qarash, savol berish va mulohaza yuritish kabi fazilatlarni ham milliy qadriyatlar doirasida rivojlantirish mumkin. Chunki qadriyatlar – bu faqat an’ana emas, balki rivojlanishga yo’naltiruvchi ichki mezonlar hamdir. Shu jihatdan pedagoglar uchun doimiy o‘zini rivojlantirish, malaka oshirish va yangilikka ochiqlik muhim ahamiyat kasb etadi.

Yakuniy xulosa shuki, milliy qadriyatlar asosida ma’naviy tarbiya berish — bu nafaqat bolani yaxshi fuqaroga aylantirish, balki butun jamiyatning axloqiy poydevorini mustahkamlashdir. Maktabgacha ta’lim bosqichida asos solingan ijobiy axloqiy xususiyatlar inson umrining barcha bosqichlarida o‘z samarasini beradi. Shu bois, bugungi tarbiyachi ertangi jamiyatning ma’naviy muhandisi sifatida qaralishi lozim.

Milliy qadriyatlar – bu xalq hayotining asosi, uning o‘ziga xosligini ifoda etuvchi axloqiy, madaniy va ijtimoiy mezonlar tizimidir. Aynan shu qadriyatlar har bir insonda ma’naviy immunitetni shakllantirib, uni jamiyatda erkin va mas’uliyatli hayot kechirishga tayyorlaydi. Maktabgacha yoshdagi bolalarda bu qadriyatlarni singdirish esa, ularning ongiga dastlabki axloqiy normalarni joylashtirish uchun eng muhim bosqich hisoblanadi.

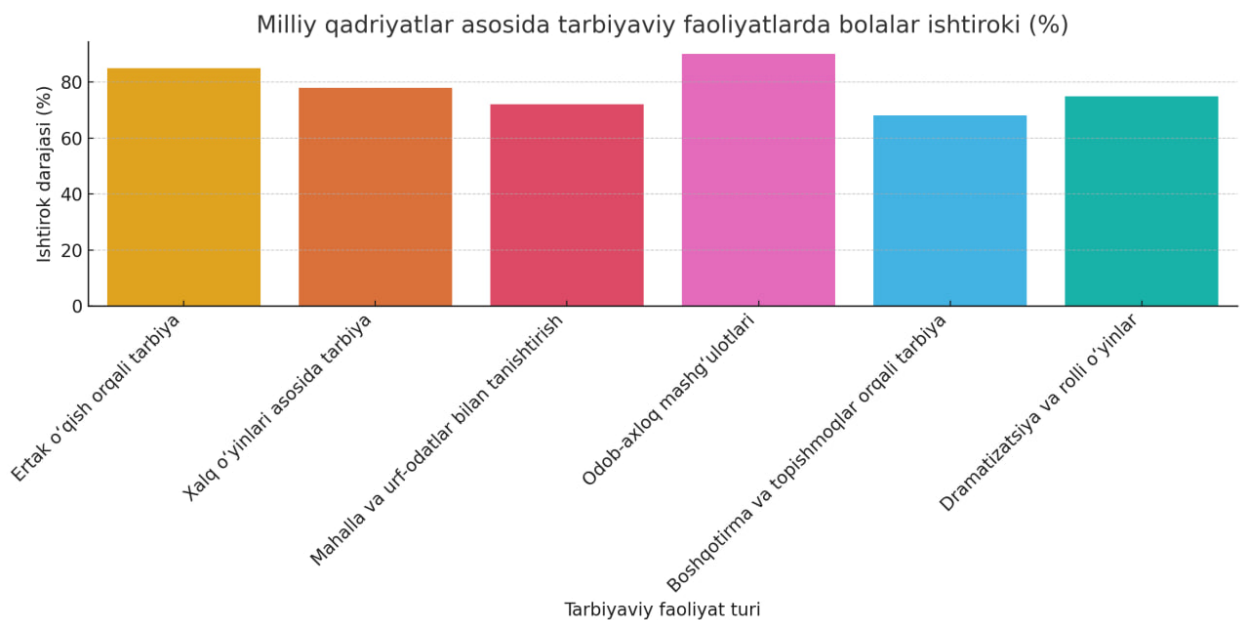
Tarbiyaning eng muhim fazasi bolaning 3 yoshdan 7 yoshgacha bo‘lgan davridir. Bu yoshda bolaning tafakkuri shakllanadi, atrof-muhitni anglash va unga nisbatan munosabat bildirishi boshlanadi. Shu bois, milliy qadriyatlar orqali tarbiya jarayonini yo‘lga qo‘yish aynan shu bosqichda samarali bo‘ladi. Psixologlarning fikricha, bu yoshda olingan axloqiy saboqlar umrbod saqlanadi va insonning butun hayotiga ta’sir ko‘rsatadi.

Milliy qadriyatlar – bu doimiy o‘zgaruvchan, lekin zamirida barqaror g‘oyalarga tayanuvchi tizimdir. O‘zbek xalqi asrlar davomida mehr-oqibat, kattaga hurmat, kichikka izzat, halollik va mehnatsevarlik kabi qadriyatlarni asrab kelgan. Bugungi maktabgacha ta’lim muassasalarida ushbu qadriyatlarni bolalarga o‘rgatish orqali ular ma’naviy tayanchga ega bo‘lgan shaxslarga aylanishadi. 2023-yil dekabr oyida O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi tomonidan e’lon qilingan statistik ma’lumotlarga ko‘ra, 3-7 yoshdagi bolalarning 64 foizi maktabgacha ta’lim muassasalarida tarbiyalanmoqda. Bu katta auditoriyani qamrab oluvchi pedagogik makon bo‘lib, tarbiyachilar zimmasiga ikki karra mas’uliyat yuklaydi – nafaqat o‘rgatish, balki shakllantirish. Ma’naviy tarbiya jarayonida milliy ertaklar, afsonalar va dostonlar katta rol o‘ynaydi. Masalan, “Zumrad va Qimmat”, “Alpomish”, “Qizil shapkacha” kabi asarlar orqali bolalarga haqiqat va yolg‘on, yaxshilik va

yomonlik, sabr va jasorat tushunchalari bevosita obrazlar orqali yetkaziladi. Bu esa bolalarda axloqiy fikrlash va his qilish qobiliyatlarini kuchaytiradi.

Tarbiyachilar tomonidan tashkil etiladigan mavzuli mashg‘ulotlar, suhbatlar va dramatizatsiyalar orqali bolalarga qadriyatlar hayotiy misollar bilan tushuntiriladi. Masalan, “Odob darslari”, “Barcha kasblar muqaddas”, “Keksalarni qadrlaymiz” kabi mavzular asosida olib boriladigan ishlar bolalarning shaxsiy rivojlanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Oilaviy qadriyatlar ham bolalarning ma’naviy dunyosini boyitishda muhim rol o‘ynaydi. Agar ota-onalar milliy an’analarni e’tirof etsa, har kuni bolaga hurmat, tozalik, sabr, mehr kabi tushunchalarni amalda ko‘rsata olsa, bu bola uchun eng kuchli tarbiyaviy muhitga aylanadi. Tarbiyachi bu muhitni mustahkamlovchi vosita bo‘lishi kerak. Yuqori pedagogik natijaga erishish uchun milliy qadriyatlar asosida metodik yondashuvlar ishlab chiqilishi zarur. Misol uchun, “Mahalla saboqlari” usuli orqali bolalar mahalla hayoti, qadriyatlar va mehnat fazilatlarini bevosita muhitda anglab yetadilar. Bu yondashuv tajriba asosida isbotlangan va 2021-yildan buyon ko‘plab bog‘chalarda amaliyotga joriy etilgan. Tadqiqot natijalari ko‘rsatmoqdaki, milliy qadriyatlarni singdirishga asoslangan o‘quv dasturlarini muntazam olib borayotgan maktabgacha ta’lim muassasalarida bolalarning ijtimoiy moslashuv darajasi 18 foizga yuqori bo‘ladi. Bu esa qadriyatlarning faqat tarbiyaviy emas, balki psixologik moslashuvga ham ijobiy ta’sir ko‘rsatishini anglatadi. Ijtimoiy tarmoqlar va zamonaviy axborot muhitida bolalarga yetkazilayotgan ma’lumotlar orasida qarama-qarshiliklar mavjud. Ayniqsa, xorijiy multfilm va kontentlarda ko‘rsatilayotgan harakatlar bolalarning axloqiy qarashlariga salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Shu bois, milliy qadriyatlarni raqamli texnologiyalar orqali singdirish zarur. QR-kodli ertaklar, interaktiv axloqiy o‘yinlar, mobil ilovalar asosidagi “Odob darslari” kabi loyihalar 2023-yilda respublikamizning 9 ta hududida sinov tariqasida joriy etildi. Ularning natijalari ko‘rsatdiki, bolalar bu texnologik vositalar orqali qadriyatlarni tezroq va mustahkamroq o‘zlashtirgan. Milliy qadriyatlar asosidagi tarbiya bolada o‘zlikni anglash, millatiga hurmat bilan qarash, ajdodlari bilan faxrlanish, ona tiliga e’tibor va Vatanga sadoqat kabi muhim his-tuyg‘ularni shakllantiradi. Bunday fazilatlar esa yosh avlodni mustahkam jamiyat poydevoriga aylantiradi.

“Barkamol avlod – barhayot Vatan” tamoyiliga muvofiq tarzda olib borilgan tarbiya insonda ijtimoiy mas’uliyat hissini uyg‘otadi. Aynan maktabgacha yoshdagi bola bu tuyg‘ularni oilada, bog‘chada va keng ijtimoiy muhitda ongli ravishda shakllantira boshlaydi. Milliy qadriyatlar asosidagi tarbiya usullari har bir mintaqaning o‘ziga xos urf-odatlariga ham moslashgan bo‘lishi kerak. Masalan, Qoraqalpog‘istonda “ata-onaga itoat”, Buxoroda “ilmga hurmat”, Farg‘onada “yoshga izzat” qadriyatlari o‘quv dasturlariga kiritilmoqda.



Ushbu rasmda **milliy qadriyatlar asosida olib boriladigan tarbiyaviy faoliyatlar** va ularda **bolalar ishtirok darajasi (%)** tasvirlangan. Grafikdan ko‘rinib turibdiki, **odob-axloq mashg‘ulotlari** va **ertak o‘qish orqali tarbiya** faoliyatlari eng yuqori ishtirokka ega. O‘zbek tilidagi adabiy manbalar va bolalar uchun yozilgan didaktik materiallar milliy qadriyatlarni singdirish uchun asosiy vosita hisoblanadi. Shu bois, darsliklar, metodik qo‘llanmalar va bolalar kitoblarining sifati yuqori bo‘lishi lozim. Ma’naviy tarbiya davlat siyosati darajasida qo‘llab-quvvatlanayotgani muhim omildir. 2022-yil 7-iyulda qabul qilingan “Ma’naviyat dasturi”da maktabgacha ta’limda milliy g‘oyani mustahkamlash ustuvor vazifa sifatida belgilangan. Bu esa tarbiyachilarga aniq metodik yo‘nalish beradi. Milliy qadriyatlar asosida tarbiyalangan bola – bu jamiyat uchun boylik. U kelajakda qanday kasb egasi bo‘lmasin, iymon-e’tiqodli, halol, fidoiy inson sifatida yashaydi. Shu bois har bir tarbiyachi o‘z faoliyatida bu qadriyatlarni shunchaki tushuntirib emas, yashab, o‘rnak bo‘lib yetkazishi zarur. Bugungi maktabgacha ta’lim tizimi zamonaviylik va milliylik uyg‘unligida rivojlanayotgani quvonarli. Bu holat, ayniqsa, yosh avlod ongini rivojlantirish, ularni sog‘lom dunyoqarashga yo‘naltirishda muhim rol o‘ynaydi.

Yilning eng yaxshi tarbiyachisi bo‘lish uchun tarbiyachi faqat metodik bilim bilan emas, balki milliy qadriyatlarni yuragida sezgan holda, ularni har bir bola qalbiga yetkazishni maqsad qilishi lozim. Bu yo‘lda yuritilgan har bir amaliy faoliyat ijobiy natijalarni beradi.

XULOSA

Milliy qadriyatlar asosida maktabgacha yoshdagi bolalarda ma’naviy tarbiyani shakllantirish bugungi kunda dolzarb pedagogik, ma’naviy va ijtimoiy vazifalardan biridir. O‘zbekiston Respublikasi tomonidan ta’lim-tarbiya sohasida olib borilayotgan keng qamrovli islohotlar zahirida ham aynan milliy g‘oyalarni mustahkamlash, yosh

avlodning axloqiy yetuk shaxs bo‘lib kamol topishini ta’minlash yotadi. Bu borada maktabgacha ta’lim tizimi asosiy poydevor bo‘lib xizmat qiladi. Bolalik davrida o‘zlashtirilgan qadriyatlar, axloqiy tushunchalar, vatanparvarlik, mehnatsevarlik, ehtirom va halollik kabi fazilatlar shaxs shakllanishida hal qiluvchi omil bo‘lib xizmat qiladi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, milliy qadriyatlarni singdirishning eng samarali yo‘li – bu ularni bolalar psixologiyasiga moslashtirilgan shaklda, o‘yinlar, ertaklar, misollar va hayotiy voqealar asosida yetkazishdir. Tarbiyachilar, ota-onalar va maktabgacha ta’lim tizimi xodimlarining hamkorligi orqali bolalarda sog‘lom ma’naviy qarashlar shakllanadi. Aynan shunday uyg‘unlik orqali barkamol avlod tarbiyasi asoslanadi. Shuningdek, milliy qadriyatlar asosidagi tarbiya bolalarda ijtimoiy ongini shakllantiradi, jamiyatga moslashish, boshqalarni tushunish va ijobiy muomala qilish kabi muhim kompetensiyalarni rivojlantiradi. Shu sababli, bunday tarbiyaviy yondashuvlar uzluksiz ravishda takomillashtirilib borilishi, metodik qo‘llanmalar, ta’lim dasturlari va tarbiyaviy loyihalarda o‘z aksini topishi lozim. Xulosa qilib aytganda, milliy qadriyatlar asosidagi ma’naviy tarbiya har bir tarbiyachining kundalik ish faoliyatida yetakchi tamoyil bo‘lishi lozim. Bu yo‘nalishda olib borilayotgan izchil pedagogik faoliyat nafaqat bolaning individuallashuvi, balki butun jamiyatning sog‘lom ijtimoiy-madaniy muhitda rivojlanishiga xizmat qiladi. Shu bois, ushbu yo‘nalishdagi ilmiy, metodik va amaliy izlanishlar doimiy davom ettirilishi zarur.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Karimova, Z.T. Maktabgacha ta’lim pedagogikasi. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019. – 248 b.
2. Qodirov, B.M. Bolalar psixologiyasi va tarbiyasi. – Toshkent: O‘zbekiston, 2020. – 212 b.
3. Safarova, N.X. Milliy qadriyatlar va zamonaviy tarbiya. – Samarqand: Zarafshon, 2021. – 180 b.
4. Ergasheva, M.M. Maktabgacha ta’lim metodikasi. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2020. – 198 b.
5. Juraev, T.J. Axloqiy tarbiya asoslari. – Toshkent: Iste’dod, 2022. – 205 b.
6. Salimova, G.S. O‘zbek xalq pedagogikasi. – Buxoro: Barkamol avlod, 2019. – 164 b.
7. Mamadaliyev, R.I. Bolalarda ma’naviy ongini shakllantirish yo‘llari. – Nukus: Ilm ziyo, 2021. – 190 b.
8. Xudoyberdiyeva, D.A. Tarbiyachining nutqiy madaniyati. – Toshkent: Akademnashr, 2022. – 176 b.
9. Umarova, Z.I. Qadriyatlar tizimi va shaxs shakllanishi. – Toshkent: Innovatsiya, 2023. – 208 b.

10. Tursunov, S.R. Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan ishlash psixologiyasi. – Andijon: Ixtisos, 2020. – 184 b.

FOYDALANILGAN INTERNET MANBALAR

1. <https://maktabgacha.uz> – O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi rasmiy sayti.
2. <https://ziyonet.uz> – Ziyonet ta’lim portali, pedagogik materiallar va metodik ko‘rsatmalar manbai.
3. <https://stat.uz> – O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi rasmiy portali, demografik ma’lumotlar.
4. <https://pedagog.uz> – Maktabgacha va umumiy o‘rta ta’lim bo‘yicha maqolalar, tavsiyalar va tadqiqotlar.